

Краткий агрометеорологический обзор за 1-ю декаду мая 2021 года

На юге и юго-востоке республики наблюдались благоприятные условия для роста и развития озимой пшеницы, выпавшие осадки несколько пополнили запасы влаги в почве.

На наблюдаемых участках в Алматинской области состояние озимой пшеницы в основном отличное и хорошее. Высота растений достигает от 23 до 35 см, низкорослые посевы 9-13 см в окрестности МС Узынагаш, МС Сарканд и МС Талдыкорган. Фаза развития: кущение – появление нижнего стеблевого узла.

На посевах вокруг МС Аккайнар сорняки встречаются часто, но не угнетают заметно культурные растения, на остальных участках (Талдыкорган, МС Узынагаш) сорняки встречаются редко, незаметны среди культурных растений.

В Жамбылской области на наблюдаемых участках высота озимой пшеницы достигает 18-33 см, вокруг МС Мерке 12 см., состояние растений повсеместно хорошее. Фаза развития: кущение – появление нижнего стеблевого узла, отмечается появление сорняков.

На наблюдаемых участках в Туркестанской области озимая пшеница находится в фазе: стеблевание появление нижнего стеблевого узла. Высота растений от 20 до 30 см., состояние растений в основном хорошее, вокруг АМП Екпенды удовлетворительное.

В южных областях республики завершили посев яровых зерновых культур, кроме Алматинской области, где метеорологические условия несколько сдерживали завершение полевых работ в предгорных районах.

В Алматинской области на ранних посевах яровой пшеницы отмечается фаза: прорастание зерна – 3-й лист (МС Уштобе), состояние растений повсеместно хорошее.

У ярового ячменя наблюдается фаза: прорастание зерна - 3-й лист, состояние растений хорошее, высота достигает 7-9 см.

В Жамбылской области на наблюдаемых участках яровой ячмень находится в фазе: 3-й лист – выход в трубку (стеблевание). Высота растений достигает от 20 до 31 см, низкорослые посевы вокруг МС Кулан 12 см, отмечается появление сорной растительности на посевах вокруг АМП Асса, Сарыкемир и МС Толе би.

На наблюдаемых участках в Туркестанской области посевы ярового ячменя находятся в фазе: 3-й лист – выход в трубку (стеблевание). Высота растений 10-18 см., состояние хорошее.

В Казалинском районе Кызылординской области завершили посев яровой пшеницы, состояние растений удовлетворительное. Высота растений достигает 18 см., сорняки встречаются часто, но не угнетают заметно культурные растения. Фаза развития: образование узловых корней - кущение.

Продолжаются весенне-полевые работы, боронование паров, зяби и местами посев яровых зерновых культур в северной половине республики.

В Восточно-Казахстанской области на наблюдаемых участках в Глубоковском (АМП Березовка), Бородулихинском (МС Дмитриевка), Кокпектинском (МС Самарка) и Урджарском (Уржар) районах приступили к посеву яровой пшеницы, качество посевов хорошее. На ранних посевах в окрестности МС Уржар отмечается появление первых всходов, состояние растений хорошее.

На наблюдаемых участках в Мамлютском районе (АМП Минкесер) Северо-Казахстанской области, в Абайском районе (МС Агродорок) Карагандинской и в Сырымском районе (АМП Газета «Правда») Западно-Казахстанской области после предварительной обработки почвы приступили к посеву яровой пшеницы, качество посевов хорошее.

На наблюдаемых участках в Мартукском районе (МС Мартук) Актюбинской области приступили к посеву ячменя, качество посева хорошее.

Ночные заморозки на севере, на востоке и в центре страны до минус 2...7°C, в районах раннего посева яровых зерновых культур были менее благоприятны для роста и развития растений.

В южных областях продолжается посев теплолюбивых культур (сахарная свекла, кукуруза, рис, лук, соя, хлопчатник,) после подготовки почвы (боронование, культивация, выравнивание чеков и напуск воды), качество работ хорошее, на ранних посевах отмечается появления первых всходов.

На наблюдаемых участках в Сырымском (АМП Булдурта) и Чингирлауском районах (АМП Лубенка, МС Чингирлау) Западно-Казахстанской области продолжается посев сафлора, качество посева хорошее. На ранних посевах (МС Чингирлау) появились первые всходы, состояние хорошее.

На наблюдаемых участках в Восточно-Казахстанской области, после предварительной подготовки почвы (вспашка, боронование и лущение стерни), приступили к посеву семян подсолнечника, качество полевых работ отличное.

В Алматинской, Карагандинской, Северо-Казахстанской области на наблюдаемых участках приступили к обработке почвы и посадке картофеля, качество проводимых полевых работ отличное и хорошее.

В садах с плодовыми культурами на юге и юго-востоке страны отмечается в основном фаза развития: появление соцветий – цветение, у вишни – формирование плодов, состояние культур повсеместно хорошее. В садах вокруг МС Саудагент Жамбылской области в начале декады приступили к поливу яблони.

В южных регионах республики повсеместно на посевах многолетних трав (люцерна, клевер, эспарцет) наблюдается фаза: рост стебля – цветение, состояние трав в основном хорошее, высота трав достигает 12-87 см.

В Теректинском районе (АМП Анкатынский) Западно-Казахстанской области на наблюдаемых участках состояние трав клевера хорошее, отмечается фаза: возобновление вегетации. Средняя высота растений достигает 13 см.

В Аулиекольском (МС Диевская) и Карасуском (МС Железнодорожный) районах Костанайской области на наблюдаемых участках состояние трав житняка хорошее. Высота растений достигает 9 - 13 см., фаза развития: возобновление вегетации – появление нижнего узла соломины.

В Карагандинской области на наблюдаемых участках состояние трав житняка хорошее и удовлетворительное. Высота трав достигает 9 см., фаза развития: возобновление вегетации.

На наблюдаемых участках в Павлодарской области состояние трав житняка в основном удовлетворительное, в окрестностях АМП Андриановка, Железинка и МС Лозовая плохое, где отмечается стравливание трав скотом. Высота трав житняка достигает от 4 до 13 см.

В первой декаде мая на территории пастбищного животноводства отмечалась теплая погода, среднесуточная декадная температура воздуха была выше среднемноголетних значений на 2...5 °С.

Выпас животных проводился на всей территории пастбищного животноводства. Подкармливание маточного поголовья и молодняка продолжается в Каратальском районе Алматинской области, в Мангистауском районе Мангистауской области и в Улытауском районе Карагандинской области.

Продолжаются ветеринарные мероприятия в Курмангазинском и Кызылкогинском районах Атырауской области.

В Кызылкогинском районе Атырауской области и в Мангистауском районе Мангистауской области продолжается расплодная кампания.

В истекшей декаде продолжается стрижка овец в Бейнеуском и Мангистауском районах Мангистауской области, в Балхашском и Жамбылском районах Алматинской области, в Шалкарском районе Актюбинской области.

Благодаря теплой погоде, несмотря на недостаток влаги в некоторых районах пастбищного животноводства на преобладающей территории пастбищного животноводства наблюдалось хорошее и удовлетворительное состояние травостоя.

По данным на 10 мая на территории пастбищного животноводства пастбища были умеренно и слабо стравлены. Не стравлены пастбища в Иргизском районе Актюбинской области, в Шетском районе Карагандинской области, Енбекшиказахском районе Алматинской области.

В конце декады на преобладающей территории пастбищного животноводства отмечалось сухое состояние дернины. Сырая дернина отмечалась в Иргизском районе Актюбинской области, в Енбекшиказахском районе Алматинской области, в Курмангазинском районе Атырауской области, в Шетском районе Карагандинской области, в Аркалыкском районе Костанайской области, в Мангистауском районе Мангистауской области.

Оптимальные условия увлажнения почвы сложились в предгорных и горных районах юга страны, в северной части Карагандинской, Павлодарской, Ақмолинской, на северо-востоке Костанайской, местами в Восточно-Казахстанской и на северо-западе Северо-Казахстанской областей, на остальной территории от недостаточного до удовлетворительного.

**2021 жылдың мамыр айының 1-ші онкүндігіне
қысқаша агрометеорологиялық шолу**

Республиканың оңтүстігі мен оңтүстік-шығысында күздік дәнді дақылдардың өсіп дамуына қолайлы жағдайлар байқалды, жауған жауын-шашын топырақтағы ылғал қорын біршама толтырды.

Алматы облысының бақылау учаскелерінде күздік бидайдың жағдайы көбінесе өте жақсы және жақсы. Өсімдіктердің биіктігі 23 см 35 см дейін жеткен, төмен өскен егістіктер Ұзынағаш МС, Сарқанд МС және Талдықорған МС маңайларында 9-13 см болған. Даму кезеңі: түптену – төменгі сабақ түйінінің пайда болуы.

Аққайнар МС айналасындағы егістіктерде арамшөптер жиі кездеседі, бірақ дәнді дақылдарға айтарлықтай әсер етпейді, қалған учаскелерде (Талдықорған, Ұзынағаш МС) арамшөптер сирек кездеседі, дәнді дақылды өсімдіктер арасында байқалмайды.

Жамбыл облысында бақыланатын учаскелерде күздік бидайдың биіктігі 18-33 см, Мерке МС айналасында 12 см жеткен, өсімдіктердің жағдайы барлық жерде жақсы. Даму кезеңі: түптену – төменгі сабақ түйінінің пайда болуы, арамшөптердің өсуі байқалған.

Түркістан облысындағы бақыланатын учаскелерде күздік бидай: сабақтану, төменгі сабақ түйінінің пайда болуы фазасында. Өсімдіктердің биіктігі 20 см 30 см дейін, өсімдіктердің жай-күйі көбінесе жақсы, Екпінді АМБ айналасында қанағаттанарлық.

Республиканың оңтүстік облыстарында жаздық дәнді дақылдарды себу науқаны аяқталған, тек тау бөктері аудандарында орын метеорологиялық жағдайлар дала жұмыстарының аяқталуын біршама қиындатқан Алматы облысынан басқа аймақтарда.

Алматы облысында ерте себілген жаздық бидай егістіктерінде: дәннің өнуі – 3-ші жапырақ (Үштөбе МС) фазасы байқалған, өсімдіктердің жай-күйі жақсы.

Жаздық арпа: дәннің өнуі - 3-ші жапырақ кезеңінде, өсімдіктердің жағдайы жақсы, биіктігі 7-9 см жеткен.

Жамбыл облысында бақыланатын учаскелерде жаздық арпа: 3-ші жапырақ – түтікке шығу (сабақтану) фазасында. Өсімдіктердің биіктігі 20 см 31 см дейін жеткен, Құлан МС маңайындағы төмен өскен егістіктер 12 см, Асса АМБ, Сарыкемір және Төле би МС маңайындағы егістіктерде арамшөптердің пайда болуы байқалған.

Түркістан облысындағы бақыланатын учаскелерде жаздық арпа егістіктері: 3-ші жапырақ – түтікке шығу (сабақтану) фазасында. Өсімдіктің биіктігі 10-18 см, жағдайы жақсы.

Қызылорда облысының Қазалы ауданында жаздық бидайды себу науқаны аяқталды, өсімдіктердің жағдайы қанағаттанарлық. Өсімдіктердің биіктігі 18 см жеткен, арамшөптер жиі кездеседі, бірақ дәнді дақылдарға айтарлықтай кедергі келтірмеген. Даму кезеңі: түйін тамырының пайда болуы - түптену.

Тыңайған жерді тырмалау, жырту, көктемгі дала жұмыстары жалғасуда, республиканың солтүстік жартысының кей жерлерінде жаздық жаздық дәнді дақылдарды себу жұмыстары жалғасуда.

Шығыс Қазақстан облысында Глубокое (Березовка АМБ), Бородулиха (Дмитриевка МС), Көкпекті (Самарка МС) және Үржар (Үржар МС) аудандарындағы бақылау учаскелерінде жаздық бидайды себуге кіріскен, егістіктің сапасы жақсы.

Үржар МС маңындағы ерте себілген егістіктерде алғашқы көктеу кезеңі байқалған, өсімдіктердің жағдайы жақсы.

Солтүстік Қазақстан облысының Мамлютский ауданындағы (Минкесер АМБ), Қарағанды облысының Абай ауданындағы (Агрогородок МС) және Батыс Қазақстан облысының Сырым ауданындағы (Газета Правда АМБ) бақылау учаскелерінде топырақты алдын ала өңдегеннен кейін жаздық бидайды себуге кіріскен, егіс сапасы жақсы.

Ақтөбе облысының Мартук ауданындағы (Мартук МС) бақылау учаскелерінде арпа себуге кіріскен, себу сапасы жақсы.

Елдің солтүстігінде, шығысында және орталығында түнгі минус 2...7°C дейінгі үсік, жаздық дәнді дақылдарды ерте егкен аудандарда өсімдіктердің өсуі мен дамуы үшін қолайлы болмаған.

Оңтүстік облыстарда жылу сүйгіш дақылдарды (қант қызылшасы, жүгері, күріш, пияз, соя, мақта) топырақты жыртып дайындағаннан кейін (тырмалау, культивациялау, чектерді тегістеу және су жіберу) себу науқаны жалғасуда, жұмыс сапасы жақсы, ерте егілген егістерде алғашқы көктеудің пайда болуы байқалған.

Батыс Қазақстан облысының Сырым (Булдурта АМБ) және Чингирлау аудандарындағы (Лубенка АМБ, Чингирлау МС) бақыланатын учаскелерде сафлорды себу жалғасуда, себу сапасы жақсы. Ерте егілген егістіктерде (Чингирлау МС) алғашқы көктеу пайда болған, жағдайы жақсы.

Шығыс Қазақстан облысының бақылау учаскелерінде топырақты алдын ала дайындағаннан кейін (жырту, тырмалау және түптерді аршу) күнбағысты себуге кіріскен, егін жұмыстарының сапасы өте жақсы.

Алматы, Қарағанды, Солтүстік Қазақстан облыстарының бақылау учаскелерінде топырақты өңдеуге және картоп отырғызуға кіріскен, жүргізілетін егін жұмыстарының сапасы өте жақсы және жақсы.

Елдің оңтүстігінде және оңтүстік-шығысында жеміс дақылдары бар бақшаларда негізгі даму кезеңі байқалады: гүл шоғырлардың пайда болуы – гүлдену, шиеде – жемістердің қалыптасуы, дақылдардың жағдайы барлық жерде жақсы. Жамбыл облысы Саудакент МС айналасындағы бақтарда онкүндік басында алма ағашын суаруға кіріскен.

Республиканың оңтүстік өңірлерінде барлық жерлерде көпжылдық шөптер (жоңышқа, беде, эспарцет) егістіктерінде: сабақтың өсуі – гүлдену кезеңі байқалады, шөптердің жай-күйі негізінен жақсы, биіктігі 12-87 см жетеді.

Батыс Қазақстан облысының Теректі ауданында (Анкатинский АМБ) бақыланатын учаскелерде жоңышқа шөптерінің жай-күйі жақсы, вегетацияның қайта басталуы фазасы байқалады. Өсімдіктердің орташа биіктігі 13 см жетеді.

Қостанай облысының Аулиекольский (Диевская МС) және Қарасу (Железнодорожный МС) аудандарында бақыланатын учаскелерде еркекшөп шөптерінің жағдайы жақсы. Өсімдіктердің биіктігі 9 - 13 см жетеді, даму кезеңі: өсімдіктердің қайта дамуы – сабақтың төменгі түйінінің пайда болуы.

Қарағанды облысында бақыланатын учаскелерде еркекшөп шөптерінің жай-күйі жақсы және қанағаттанарлық. Шөптердің биіктігі 9 см жетеді, даму кезеңі: өсімдіктердің қайта дамуы.

Павлодар облысының бақылау учаскелерінде еркекшөп шөптерінің жай-күйі негізінен қанағаттанарлық, Андриановка АМБ, Железинка және Лозовая МС

маңайында шөптердің малмен тапталуы байқалатын жерлерде нашар. Шөптің биіктігі 4 см 13 см дейін жетеді.

Мамырдың бірінші онкүндігінде жайылымдық мал шаруашылығы аумағында жылы ауа райы байқалды, орташа тәуліктік онкүндік ауа температурасы орташа көпжылдық мәннен 2...5°C жоғары болған.

Мал жаю мал шаруашылығы аумақтарында жаппай жүргізілген. Аналық малды және төлдерді азықтандыру Алматы облысының Қаратал ауданында, Маңғыстау облысының Маңғыстау ауданында және Қарағанды облысының Ұлытау ауданында жалғасуда.

Атырау облысының Құрманғазы және Қызылқоға аудандарында ветеринариялық іс-шаралар жалғасуда.

Атырау облысының Қызылқоға ауданында және Маңғыстау облысының Маңғыстау ауданында төлдеу науқаны жалғасуда.

Өткен онкүндікте Маңғыстау облысының Бейнеу және Маңғыстау аудандарында, Алматы облысының Балқаш және Жамбыл аудандарында, Ақтөбе облысының Шалқар ауданында қой қырку жалғасуда.

Өткен онкүндікте Маңғыстау облысының Бейнеу және Маңғыстау аудандарында, Алматы облысының Балқаш және Жамбыл аудандарында, Ақтөбе облысының Шалқар ауданында қой қырку жалғасуда.

Жылы ауа-райының арқасында, жайылымдық мал шаруашылығының кейбір аудандарында ылғалдың жетіспеуіне қарамастан, жайылымдық мал шаруашылығының басым аумағында шөптің жақсы және қанағаттанарлық жағдайы байқалған.

10 мамырдағы мәліметтер бойынша жайылымдық мал шаруашылығы аумағында жайылымдар орташа және әлсіз тапталған. Ақтөбе облысының Ырғыз ауданында, Қарағанды облысының Шет ауданында, Алматы облысының Еңбекшіқазақ ауданында жайылымдар тапталмаған.

Онкүндіктің соңында жайылымдық мал шаруашылығының басым аумағында шымның құрғақ жағдайы байқалған. Шымның дымқыл күйі Ақтөбе облысының Ырғыз ауданында, Алматы облысының Еңбекшіқазақ ауданында, Атырау облысының Құрманғазы ауданында, Қарағанды облысының Шет ауданында, Қостанай облысының Арқалық ауданында, Маңғыстау облысының Маңғыстау ауданында орын алған.

Топырақтың оңтайлы ылғалдануы елдің оңтүстігінің тау бөктері мен таулы аудандарында, Қарағанды, Павлодар, Ақмола облыстарының солтүстік бөлігінде, Қостанай облысының солтүстік-шығысында, Шығыс Қазақстан облысының кей жерлерінде және Солтүстік Қазақстан облысының солтүстік-батысында орын алған, қалған аумақтарда жеткіліксіз-қанағаттанарлық жағдайға дейін болған.